

CIGÁNY NYELVEN OLVASTA FEL AZ EVANGÉLIUMOT A KARÁCSONYI ÉJFÉLI MISÉN

József és testvérei a vásárhelyi plébánián

A vásárhelyi katolikus plébánia kíségtője, Irhás József a Szegedi Hittudományi Főiskola roma tanulója. Kilenccéve dolgozik ápolóként szellemi fogyatékosok mellett, szabadidejében verseket ír.

CSONKA ADRIENN

- Bár a legtöbb roma istenfélő, mégis évente csak egyszer járnak templomba. Általában a karácsonyi misére mennek el, akkor kérik a bocsánatot meg az engesztelést - beszélt tapasztalatairól Irhás József, a vásárhelyi katolikus plébánia kíségtője, aki maga is roma származású. A hódmezővásárhelyi Szent István-templomban keresztelték római katolikussá három hónapos korában. Az édesapja - id. Irhás József, a cigány kisebbségi önkor-

→ Cigány kispapok a teológiai főiskolán

A teológiai főiskolán nem a harmadéves József az egyetlen roma származású. Két cigány kispapot is ismer, aki vele párhuzamosan végzi tanulmányait. A Szegedi Hittudományi Főiskola romológiai szemináriumot indított, ahol a roma hagyományokkal és életmóddal ismerkedhetnek meg a hallgatók. A papnövendékek a közelmúltban szemináriumi előadást tartottak, ahová cigányzenészeket is meghívtak. Kiss-Rigó László megyés püspök mellett több más egyházi előljáró is kíváncsi volt a zenés műsorra.

mányzat egykori elnöke - nem erőltette fia számára a vallási nevelést. Szülei a Klauzál Gábor általános iskolába írták, ahol roma diákok is tanultak. Bőrszíne és származása miatt gyakran gúnyolták, később mégis diáktársai hatására került közel a hithez. - Néhány barátom mélyen vallásos családban nevelkedett, általuk ismertem

meg a hitet - mesélte József, aki felnőttként ápolói képesítést szerzett, majd úgy döntött: teológiát tanul.

A negyvenéves cigány férfi fontosnak tartja a gyónást és a rendszeres lelki megtisztulást. Kopsz István atya mellett részt vállal a misék liturgiájában, az oltári szolgálatokban és a lektori feladatokban is. Kevesli, hogy a vásárhelyi romáknak csak mindössze néhány százaléka vesz részt rendszeresen a vasárnapi szentmiséken és a gyónásokon.

Nem József az egyetlen, aki Hódmezővásárhelyen az egyház szolgálatában áll: egy helyi roma családja közösség-vezetői feladatokat lát el a plébánián. József másfél éve került István atya

→ **KÖLTŐI ÉN.** Irhás József a rengeteg elfoglaltsága mellett legkedvesebb szenvedélyére, az írásra is szakít időt. Két verseskötete közül az első 2000-ben jelent meg Szanszkrit mese címmel, ebben egyszerű emberi életérzésekről beszél. Szubkultúra című kötetében a cigánység helyét keresi a világban.

■ ÁHÍTATTAL CSENGET AZ ÚRFELMUTATÁSHOZ IRHÁS JÓZSEF

mellé. Az őt felkaroló plébános úgy véli, hogy az egyház számára roppant fontos a hívőkkel való jó kapcsolat kialakítása, és ebben egy roma testvér is sokat segíthet. - A gyülekezet romái számára cigány testvéreik jelenléte bátorítást ad, és biztosítékot nyújt arra, hogy őket is befogadjuk - vallja az atya.

József - amellett, hogy tanul, és az atyának segít - kilenc éve dolgozik ápolóként szellemi fogyatékosok mellett. Állítja: minden szépséggel és kinnal találkozott már közöttük. Nem tervezi, hogy felhagy az ápolói

munkával, és a papi hivatást választja. Mint mondja, ez a feladatkör teljes embert kíván, és rengeteg elfoglaltsággal jár. Mégis szívesen segít a plébánián, hogy minél több roma járjon rendszeresebben templomba.

Maga is megtapasztalta, hogy jóval több roma kíváncsi a prédikálására, ha az ő nyelvükön szólal meg az ige. Tavaly - István atya szorgalmazására - együtt olvasták fel az éjféli szentmisén az evangéliumot. A liturgián a plébános felkérésére József cigány nyelven tolmácsolta az igét a gyülekezetnek.

■ SZENTMISE A HÓDMEZŐVÁSÁRHELYI SZENT ISTVÁN-TEMPLOMBAN. CELEBRÁL KOPASZ ISTVÁN ATYA, MINISTRÁL IRHÁS JÓZSEF

Fotók: Tésik Attila

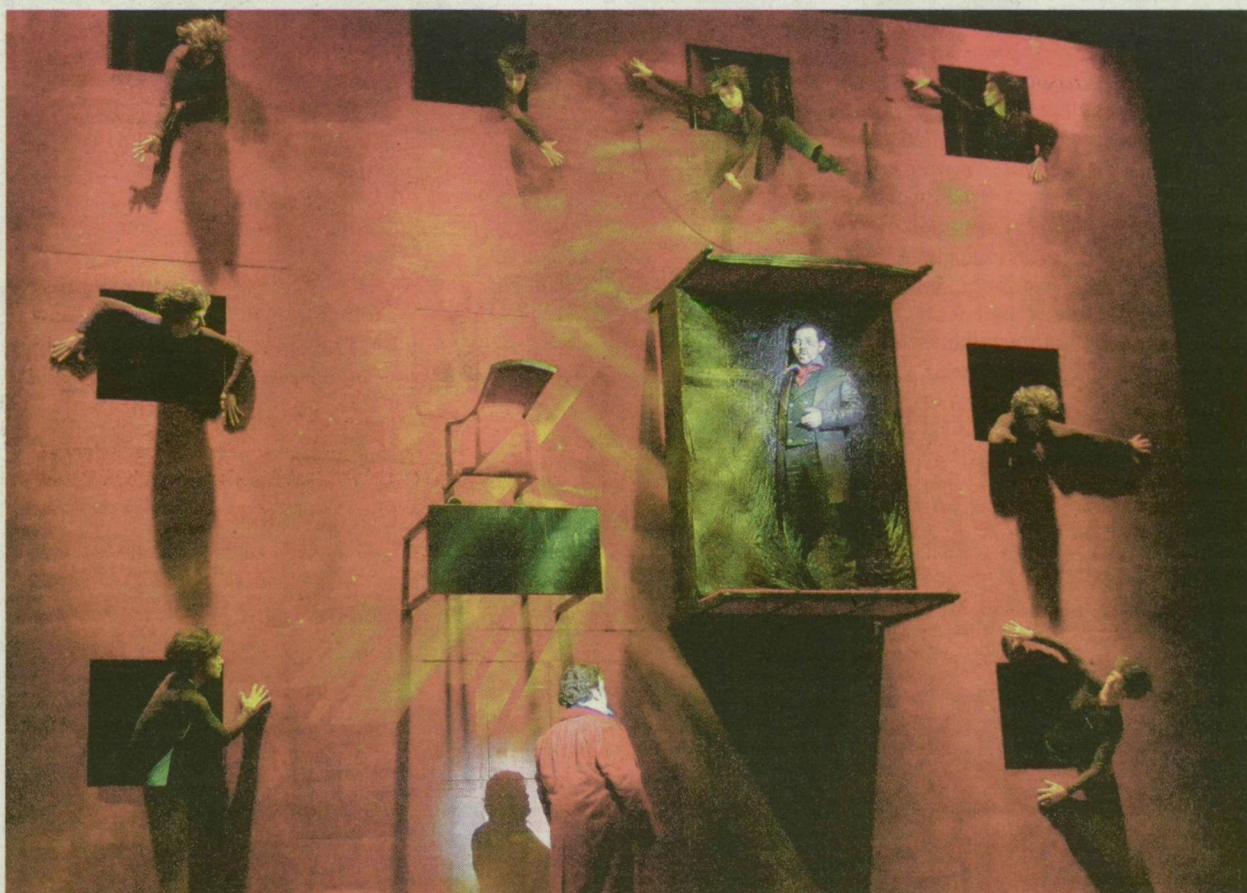
KENTAUR DÍSZLETÉBEN, JELMEZEIBEN MUTATJÁK BE BERLIOZ OPERÁJÁT

Pulzáló színpadon játsszák a Faust elkárhozását

Az évad legmonumentálisabb produkciójának premierjére készül a szegedi társulat: Berlioz operáját, a Faust elkárhozását Juronics Tamás rendezésében pénteken mutatják be a nagyszínházban. A díszletet, a jelmezeket Kentaur tervezte, akinek ez már a második Faustja Szegeden: Alföldi Róbertnek is alkotótársa volt a 2003-as Gounod-produkcióban.

MUNKATÁRSUNKTÓL

- A két Faust-előadás között csupán annyi hasonlóság van, hogy egyik rendezés sem klasszikus felfogású operaprodukció. Alföldi Róbert Gounod operáját a mába helyezte, a mai valóságban próbálta bemutatni a problémakört, amiről a darab szól. Juronics Tamás rendezése vizuálisan, a díszlet szempontjából absztraktabban kezeli a teret. Berlioz darabja eredetileg egy oratorikus mű, roppant jelentős benne a kórus

■ KENTAUR DÍSZLETE MEGHATÁROZÓ ELEME AZ ELŐADÁSNAK

Fotó: Frank Yvette

szerepe. Ugyanakkor nincs olyan erős cselekményszála, mint a másik verzióknak, ezért sokkal inkább szabad kezét ad a rendezőnek és a díszlettervezőknek is, hiszen nem kell feltétlenül konkrét tereket megjeleníteni - hangsúlyozza Kentaur, akinek a Csapkerózsika után ez a második közös munkája Juronics Tamással.

- Speciális, absztrakt teret tudunk létrehozni, ami nagyon izgalmasan képes változni. Egyetlen

nagy díszletelem, egy levegőben forgó fal határozza meg az előadás képi világát. Ez a fal hol a talaj, hol egy ház vagy egy belső tér homlokzata, hol pedig az Elba partja. Misztikus, kétarcú elem, amelynek negatív és pozitív oldala is van. A produkció egyik meghatározója, hogy erőteljesen pulzáljatjuk a színpadot: hol szűkebb teret, hol pedig nagytalakat láthat a néző. Sok az olyan jelenet, amikor Faust, Margit vagy Mephisto egyedül van a szín-

padon - ilyenkor igyekszünk filmszerűen fókuszálni a főszereplőkre. A Berlioz korabeli öltözködést próbáltuk finoman elemelve, ugyanakkor romantikus közegben tartva visszaadni a jelmezekben, hogy az absztrakt tér mellett a figurák élők és kiemelkedők tudjanak lenni. Csak néhány színnel dolgoztunk, ami erősen kirajzolja a karaktereket, elválasztja egymástól a tömeget és a főszereplőket. Ez nem egy olyan klasszikus opera-előadás,

ahol minden felvonásban van egy díszlet, jön a függöny, majd a következő felvonás, itt folyamatosan változik a kép, állandó mozgásban van a tér, ahogy a világ is körülöttünk. Minden szituációra, áriára, kórusrészletre reagál, követi a cselekményt, a zene dramaturgiáját.

Kentaur Berlioz muzsikáját izgalmasnak tartja, úgy véli, nem csak a népszerű Rákóczi-induló nyerheti el a publikum tetszését, hiszen a zeneirodalom két legszebb kóruszámát is ebben az operában szerepel. Margitnak, Faustnak és Mephistónak is komponált a szerző egy-egy csodaszép áriát. - Míg Gounod Faustja népszerű és szórakoztató mű, Berlioz darabja zeneileg sokkal erőteljesebb alkotás.

” Egy levegőben forgó fal határozza meg az előadás képi világát.

Kentaur

Fantasztikus zenei élményt nyújt, a szegedi szimfonikusok kitűnően interpretálják, így már csak ezért is érdemes meghallgatni. Juronics Tamás erős rendezői koncepcióval megoldotta a dramaturgiai nehézségeket is: Faust és Mephisto tulajdonképpen egyetlen ember jó és rossz enje.